

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo
postmottak@fin.dep.no

Dato: 24.01.2012
Vår ref.: 11-891 /BKA EK
Deres ref.: 11/5352 MAO

Redusert utbetalingstid i innskuddsgarantiordningen

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev 16. desember 2011 vedlagt brev fra Finanstilsynet til Finansdepartementet datert 2. desember 2011 med forslag til maksimal utbetalingstid i innskuddsgarantiordningen. Det vises også til Finanskriseutvalgets innstilling NOU 2011:1.

Spørsmålet om lengden på utbetalingsfristen ble drøftet av Finanskriseutvalget. Utvalget gikk inn for at den maksimale utbetalingstiden i den norske ordningen reduseres til maksimalt en uke, og at det tas sikte på at maksimal utbetalingstid reduseres ytterligere i årene fremover. Det ble vist til at mange innskytere vil kunne få alvorlige problemer etter noen dager uten tilgang til innskudd og betalingstjenester og at lang utbetalingstid vil kunne svekke den generelle tillitten til bankene.

FNO skrev i høringsuttalelsen 3. mai 2011 følgende kommentarer til dette:

"FNO er enig i at det er ønskelig at innskyterne får utbetalt sine garanterte innskuddsmidler så raskt som mulig, noe som også må anses som en fordel for banken. FNO vil imidlertid peke på at tilrettelegging for så raske utbetalinger vil kreve investeringer i systemendringer for samtlige banker, og at det for "kompliserte banker" vil være vanskelig å gjennomføre utbetalingene så raskt som utvalget foreslår. Forslaget må derfor utredes nærmere. Det norske regelverket bør uansett harmoniseres med det fremtidige EU-regelverket."

Nærmere om Finanstilsynets forslag

Det foreslås to endringer i banksikringsloven

- Bankenes sikringsfond skal dekke tap på innskudd i henhold til innskuddsgarantien så snart som mulig og senest etter *en uke*. Gjeldende frist er normalt 3 måneder.

- Adgang til delutbetaling oppheves slik at hele det garanterte innskudd forfaller senest innen utgangen av utbetalingsfristen.

I tillegg foreslår Finanstilsynet en videreføring av unntaksbestemmelsene ved at Finansdepartementet i helt spesielle situasjoner kan forlenge fristen med ytterligere 3 måneder. Dette vil være en nødventil i spesielle tilfelle. Tilsynet trekker frem som eksempel at utbetalinger til kunder i filialer av utenlandske banker vil måtte utsettes dersom hjemlandsordningen ikke er i stand til å levere tilstrekkelige data som skal tjene som utbetalingsgrunnlag.

Etter FNO's oppfatning vil det også være grunnlag for å utsette utbetalinger dersom det kan reises tvil om størrelsen på det garanterte beløp, og at det dermed må gjennomføres nærmere undersøkelser. Det vises i den forbindelse til sikringsfondets hefte, "Innskuddsgarantiens dekningsområde" datert 15.april 2005, som blant annet behandler hvilke innskudd som er dekket, identifikasjon av innskyter, alternative avkastningsformer, unntak og motregning. Det bør således være en generell unntaksbestemmelse fra utbetalingsfristen dersom det kan reises tvil om innskudd faller innenfor dekningsområdet.

Nærmere om innføring av 7-dagers fristen

Etter vår oppfatning bør det norske regelverket harmoniseres med den utbetalingsfrist som vil gjelde i EU. Revisjonen av sikringsfondsregelverket er nå i sin avslutning, og et viktig stridsspørsmål mellom EU's ministerråd og parlament er maksimal utbetalingstid. En slik fremtidig harmonisering vil imidlertid ikke være til hinder for hovedregelen om at utbetaling skal foretas så raskt som mulig.

Med virkning fra 1.juli 2010 utarbeidet Finanstilsynet forskrifter om innretning av datasystemer for banker dersom de blir satt under administrasjon. Blant annet ble det krevd at medlemmer under offentlig administrasjon skal ha systemer

- som innen 5 dager kan produsere saldolister for brutto- og nettoposisjoner
- som kan håndtere overdragelse av kundeforhold etter reglene for bankbytte
- som kan vise en reskontro over hvilke krav som er dekket ved utbetaling av midler skaffet til veie av sikringsfondet
- som kan avslutte renteberegning og sikre fortsatt renteberegning av utlån

Finanstilsynet har etter at forskriften trådte i kraft bedt bankgrupperingene gjennomføre en egenvaluering av oppfyllelse av forskriftens krav. Det opplyses at tilbakemeldingene viste at alle bankene pr. i dag er i stand til å etterleve forskriften.

Det må legges til grunn at saldolistene er slik utformet at de kan danne grunnlag for beregning av garanterte innskudd for hver enkelt kunde. Innskudd utover 2 mill. kroner er ikke dekket og føres på egen liste. Administrasjonsbanken må dessuten kunne håndtere overdragelse av kundeforhold på de til enhver tid gjeldende systemer for bankbytte. Det kan reises spørsmål ved om det harmonerer med 5 virkedager når utbetalingsfristen settes til 7 ukedager. Et minimumskrav bør være at lister fra bankene er klarert for utbetaling innen 5 dager og det settes av minimum 2 dager til selve utbetalingsprosedyren.

Vi er skeptiske til forslaget om å gjennomføre minste utbetalingstid på en uke uten at det har vært gjennomført tester. Det må kunne dokumenteres at utbetalingstiden er realistisk. Vi er imidlertid kjent med at Bankenes sikringsfond i samarbeid med Finanstilsynet, Norges Bank og FNO planlegger en begrenset test av utbetalingstid på en mellomstor og en liten bank. Testresultatet forventes å foreligge i løpet av våren. Det foreslås derfor at en endring i Banksikringsloven avventes til disse testene er gjennomført og evaluert.

Utbetalingsprosedyrer

En bank under offentlig administrasjon er tatt ut av avregnings- og oppgjørssystemene og må for å foreta inn- og utbetalinger, skaffe seg konto i annen bank. Av praktiske årsaker vil det være hensiktsmessig at denne banken kan anvende samme datasystemer som banken under administrasjon.

I sikringsfondets hefte "Administrasjon av banker i krise", datert 12. februar 2007, ble det foreslått at utbetaling til kunder ble foretatt ved anvendelse av rutinen "bytte av bank". Dette legger også innretningsforskriften opp til. Dette ble også praktisert med godt resultat for kundene i Kaupthing. Det er også mulig å anvende utbetalingsanvisninger (Giro Utbetaling), men dette anses som mindre hensiktsmessig for store beløp, og for et stort antall innskyttere.

Sikringsfondets ansvar vil være å sikre at det kun er de innskudd som garanteres av innskytergarantiordningen som dekkes. Ved utbetaling til innskyterne trer sikringsfondet inn i innskytternes krav mot administrasjonsboet. Dette vil være et dividendekrav og det vil ta tid før det kommer delutbetalinger. I mellomtiden må fondet dekke samtlige garanterte innskudd.

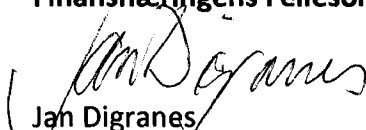
Sikringsfondet må skaffe tilstrekkelig likviditet ved å realisere eiendeler og utnytte eventuelle trekkfasiliteter. Det er grunn til å merke seg at det er betydelige forskjeller mellom forventet tap for sikringsfondet og likviditetstilførsel. Med 80 prosent dividende vil

likviditetstilførselen utgjør fem ganger det endelige tap. Dette er en viktig grunn til at sikringsfondet i brev 7. desember 2009 til Finansdepartementet tok opp spørsmålet om låneadgang for fondet.

Konklusjon

- FNO mener det er viktig med rask tilbakebetaling av garanterte innskudd dersom en bank blir satt under administrasjon
- Vi mener at krav til utbetalingsfristen blir harmonisert med EU's nye bestemmelser, som forventes å foreligge våren 2012
- Ny utbetalingsfrist bør være realistisk, og de planlagte testene bør således gjennomføres og evalueres før det trekkes endelige konklusjoner
- Dersom det er tvil om innskudd er garantert, foreslås det at Finansdepartementet kan sette utbetalingsfristen for disse innskudd til inntil 3 måneder, jfr Bsl. § 2-11, første ledd, annet punktum.
- Vi støtter forslaget om at § 2 – 11 annet ledd oppheves slik at det ikke skal foretas delutbetalinger. Dette vil føre til en forenkling av utbetalingsrutinene.
- Fjerningen av adgang til delutbetaling vil føre til en økt belastning på sikringsfondets likviditet. Vi ber således at Finansdepartementet vurderer sikringsfondets forespørsel 7. desember 2009 i tilknytning til endringsforslagene.

Med vennlig hilsen
Finansnæringens Fellesorganisasjon

Jan Digranes
Direktør

Erik Johansen
Seksjonsdirektør